

Teaching Guide

Identifying Data					2024/25
Subject (*)	Biology	Code	661G01002		
Study programme	Grao en Enfermaría				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Graduate	1st four-month period	First	Basic training	6	
Language	Spanish				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department					
Coordinador	Fojón Polanco, Salvador Antonio	E-mail	s.fojon@col.udc.es		
Lecturers	Fojón Polanco, Salvador Antonio	E-mail	s.fojon@col.udc.es		
Web	campusvirtual.udc.gal/				
General description	O propósito desta materia é abordar o coñecemento e comprensión dos principios básicos da bioloxía humana molecular e celular, a histoloxía e xenética humana, sobre a base do seu fundamento evolutivo e a relación morfoloxía- función. Así como, iniciar ao estudantado no coñecemento da bioloxía dos microorganismos e dos parásitos, abordando aspectos estruturais, metabólicos e funcionais, comprendendo a importancia dos microorganismos no equilibrio saúde enfermidade, tanto no individuo como na comunidade.				

Study programme competences / results

Code	Study programme competences / results
A2	Comprender as bases moleculares e fisiolóxicas das células e os tecidos.
A3	Comprender a morfoloxía e a fisioloxía dos microorganismos e os parasitos.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B8	Capacidade de análise e sínteses.
B11	Capacidade e habilidade de xestión da información.
B20	Sensibilidade cara a temas medioambientais.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
C9	CB1.- Que os estudantes demostraran posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parta da base da educación secundaria xeral, e sólese atopar a un nivel que, si ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda dun campo de estudo.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences / results		
Describir a estrutura, orixe e función dos compoñentes celulares, tanto nas células eucarióticas como procarióticas.	A2	B1	C1 C9
Recoñecer e diferenciar a organización, estrutura e función dos tecidos que constitúen os distintos órganos humanos.	A2	B1 B8	C1
Comprender a organización, transmisión, expresión e mutacións do material xenético.	A2	B1	C1 C9

Identificar os elementos que caracterizan o sistema ecolóxico do home, valorando a incidencia destes factores no ciclo saúde-enfermidade.	A2 A3	B1 B3 B8 B20	C1 C3
Adquirir os coñecementos básicos sobre a bioloxía no seus aspectos metabólicos, xenéticos, ecolóxicos, taxonómicos, evolutivos e aplicados	A3	B1 B2 B8	C1 C6
Coñecer e aplicar correctamente o vocabulario e a terminoloxía específica da microbioloxía	A3	B1 B8	C1 C3
Identificar os microorganismos como produtores de enfermidade, recoñecer os mecanismos de transmisión das enfermidades infecciosas, explicar as resistencias naturais do corpo ante os axentes infecciosos.	A3	B1 B8	C1 C6
Identificar as enfermidades infecciosas e parasitoses máis comúns, os seus axentes etiolóxicos, sintomatoloxía, tratamento e epidemioloxía.	A3	B8 B11	C6 C8

Contents	
Topic	Sub-topic
UNIDADE I. INTRODUCCIÓN Á BIOLOXÍA CELULAR E MOLECULAR	TEMA 1. Teoría celular TEMA 2. Célula procariota e eucariota TEMA 3. Membrana celular: TEMA 3.1. Citoplasma e organelas TEMA 3.2. Tráfico celular TEMA 3.3. Núcleo
UNIDADE II. COMPOSICIÓN E ORGANIZACIÓN DA MATERIA DOS SERES VIVOS	TEMA 1. Principios inmediatos: orgánicos e inorgánicos TEMA 2. Principais rutas metabólicas
UNIDADE III. HISTOLOXÍA	TEMA 1. Introducción á Histoloxía TEMA 2. Concepto de tecido TEMA 3. Tecidos animais TEMA 3.1. Tecido epitelial TEMA 3.2. Tecido conectivo TEMA 3.3. Tecido muscular (Liso e estriado) TEMA 3.4. Tecido nervioso
UNIDADE IV. XENÉTICA	TEMA 1. Introducción á xenética TEMA 2. Mecanismos xenéticos básicos TEMA 3. Reprodución e transmisión da herencia TEMA 3.1. Xenética bacteriana TEMA 3.2. Herencia mendeliana e enfermidades monoxénicas TEMA 3.3. Mutacións e variantes xenéticas TEMA 3.4. Xenética molecular
UNIDADE V. INMUNOLOXÍA	TEMA 1. Introducción á inmunoloxía TEMA 2. Sistema inmune innato TEMA 3. Sistema inmune adaptativo

UNIDADE VI. MICROBIOLOXÍA E PARASITOLOXÍA	TEMA 1. Morfoloxía e fisioloxía dos microorganismos e axentes infecciosos máis frecuentes no home. TEMA 1.1. Virus TEMA 1.2. Bacterias TEMA 1.3. Parásitos TEMA 1.4. Fungos e levaduras TEMA 2. Crecemento microbiano e o seu control TEMA 3. Infección e resistencia á infección

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Mixed objective/subjective test	A2 A3 B3 B8 B11 C1	2	31	33
Oral presentation	A2 A3 B2 B3 C1 C3	1	10	11
Supervised projects	B1 B20 C1 C3 C9	5	18	23
Guest lecture / keynote speech	A2 A3 B3 B11 B20 C6 C8 C9	28	28	56
Case study	B1 B2 B3 B8 B11 B20 C1 C3 C6 C8 C9	10	15	25
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Mixed objective/subjective test	Proba escrita con pregunta curta e tipo test para avaliar, fundamentalmente, a aprendizaxe dos contidos teóricos.
Oral presentation	Actividade na que o estudiantado expón verbalmente o contido/ resultados dos traballos tutelados.
Supervised projects	Actividade na que o estudiantado, de xeito autónomo, profundiza ou relaciona coñecementos expostos polo/a profesor/a.
Guest lecture / keynote speech	Actividade na que o profesor expón de maneira oral e con medios audiovisuais contidos teóricos do programa e a orientación bibliográfica dos mesmos.
Case study	Actividade na que o estudiantado analiza un suposto dentro das seguintes modalidades: resolución de problemas ou comprensión

Personalized attention	
Methodologies	Description
Mixed objective/subjective test	A atención personalizado relacionada coa proba mixta ten como finalidade atender as consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia. Farase de forma individualizada, ben de maneira presencial ou a través do correo electrónico.
Supervised projects	A atención personalizada relacionada cos traballos tutelados ten como finalidade orientar ao estudiantado na realización dos traballos. O seguimento farase de forma individual ou en pequenos grupos, ben de maneira presencial ou a través do correo electrónico.

Assessment

Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Mixed objective/subjective test	A2 A3 B3 B8 B11 C1	A proba constará de preguntas tipo test, relacionadas con contidos teóricos, lecturas, estudo de casos e traballos tutelados. Puntuará sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10. A puntuación mínima para superar a proba será de 5.	70
Supervised projects	B1 B20 C1 C3 C9	A avaliación dos traballos farase tendo en conta os seguintes apartados: . Descrición e síntese da información dos contidos ou temas relativos aos traballos. . Utilización de léxico específico. Puntuará sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10. A puntuación mínima para superar a proba será de 5.	30

Assessment comments

Poderase realizar unha avaliación parcial mediante una proba mixta das mesmas características ca as descritas na avaliación. De realizarse, concertarase a data segundo o desenvolvemento do programa.

Na segunda oportunidade conservarase a avaliación dos traballos tutelados acadada na primeira.

Adianto de oportunidade e estudantado con matrícula parcial: proba mixta 100% da cualificación.

A realización

fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado/a con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Sources of information

Basic	- FOJON POLANCO, S. (2019). Biología Humana. Oza-Cesuras (A Coruña): Biblos Clube de lectores - COOPER, G.M.; HAUSMAN, R.E.; WRIGHT, N. (TRAD) (2017). La célula. Madrid: Marbán. 7ª Edición - CASSIMERIS, L.; LINGAPPA, V.R.; PLOPPER, G. (2012). Lewin Células. Mexico D.F.: McGraw-Hill. 2ª Edición - RODWELL, VICTOR W. (2018). Harper: Bioquímica ilustrada. Mexico D.F.: McGraw-Hill. 31ª Edición - LIEBERMAN, M.; MARKS, A.D.; PEET, A. (2013). Bioquímica Médica Básica: Un enfoque clínico. L'Hospitalet de Llobregat, Barcelona : Wolters Kluwer Health. 4ª Edición - FORTOUT, T.; GONZÁLEZ, A.E. (2020). Biología celular e histología : preguntas y respuestas. Ciudad de México: TD&IS - VOET, D.; VOET, J.G.; PRATT, C.W. (2016). Fundamentos de bioquímica: La vida a nivel molecular. Buenos Aires: Panamericana. 4ª Edición - MURRAY, P.R.; ROSENTHAL, K.S.; PFALLER, M.A. (2021). Microbiología médica. Madrid: Elsevier. 9ª Edición - DE LA ROSA, M.; PRIETO, J.; NAVARRO, J.M. (2011). Microbiología en ciencias de la salud: conceptos y aplicaciones. Barcelona: Elsevier. 3ª Edición - PIERCE, B.A. (2023). Fundamentos de genética: Conceptos y relaciones. Madrid: Editorial Médica Panamericana. 5ª EDICIÓN Recursos internet <u>http://www.microbiol.org/vl_micro</u> <u>www.seimc.org</u> <u>www.cdc.org</u> <u>http://www.microbiol.org/vl_micro</u> <u>www.seimc.org</u> <u>www.cdc.org</u>
Complementary	- MADIGAN, M. T.; MARTINKO, J.M.; PARKER, J.; BROCK, T.D. (2003). Brock, Biología de los Microorganismos. Madrid: Prentice Hall. 10ª Edición - PANIAGUA, R. (2003). Biología Celular. Madrid : McGraw-Hill Interamericana

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Anatomy/661G01001 Physiology/661G01105
Subjects that continue the syllabus
Community Nursing I/661G01014 Clinical Nursing III/661G01017 Clinical Placement I/661G01025 Clinical Nursing I/661G01034 Clinical Nursing II/661G01035
Other comments
Esta materia ten en conta as recomendacións de SOSTIBILIDADE MEDIO AMBIENTE, PERSOA E IGUALDADE DE XÉNERO:- A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia, realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos. NO CASO DE QUE A ENTREGA dos traballos, fose en papel:- Non se empregarán plásticos- Realizaranse impresións a dobre cara- Empregarase, preferentemente, papel reciclado- Evitarase a impresión de borradores.- Na realización dos traballos tutelados, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través de Internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade.- Teranse en conta os principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.- Atendendo ás distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, nesta materia terase en conta a perspectiva de xénero velando pola non utilización dunha linguaxe sexista na aula, nos documentos desenvolvidos na materia e nas actividades clínicas realizadas co alumnado.- Traballarase para identificar e modificar prexuizos e actitudes sexistas dentro da aula ou no contexto clínico, influíndo na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.- Prestará especial atención en detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.- Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso idóneo, igualitario e proveitoso á vida universitaria

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.